

At: Aelodau'r Pwyllgor Archwilio  
Cymunedau

Dyddiad: 11 Ionawr 2018

Rhif Union: 01824 712554

ebost: [democrataidd@sirddinbych.gov.uk](mailto:democrataidd@sirddinbych.gov.uk)

Annwyl Gyngorydd

Fe'ch gwahoddir i fynychu cyfarfod y **PWYLLGOR ARCHWILIO CYMUNEDAU, DYDD IAU, 18 IONAWR 2018** am **10.00** am yn **YSTAFELL BWLLGOR 1A, NEUADD Y SIR, RHUTHUN.**

**CYNHELIR SESIWN BRIFFIO AR GYFER YR HOLL AELODAU ETHOLEDIG AM  
9.30 A.M. YN UNION O FLAEN Y CYFARFOD**

Yn gywir iawn

G Williams

Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol, AD a Democrataidd

## **AGENDA**

### **RHAN 1 – GWAHODDIR Y WASG A'R CYHOEDD I FOD YN BRESENNOL AR GYFER Y RHAN HON O'R CYFARFOD**

#### **1 YMDDIHEURIADAU**

#### **2 DATGANIADAU O FUDDIANT**

Dylai'r Aelodau ddatgan unrhyw gysylltiad personol neu gysylltiad sy'n rhagfarnu ag unrhyw fater a nodwyd fel un i'w ystyried yn y cyfarfod hwn.

#### **3 MATERION BRYD FEL Y'U CYTUNWYD GAN Y CADEIRYDD**

Rhybudd o eitemau y dylid, ym marn y Cadeirydd, eu hystyried yn y cyfarfod fel materion brys yn unol ag Adran 100B(4) Deddf Llywodraeth Leol 1972.

#### **4 COFODION (Tudalennau 5 - 10)**

Derbyn cofnodion cyfarfod y Pwyllgor Archwilio Cymunedau a gynhaliwyd ar 30 Tachwedd 2017 (copi ynghlwm).

**5 DELIO Â CHOED** (Tudalennau 11 - 26)

Ystyried adroddiad gan y Rheolwr Gwasanaethau Cefn Gwlad a Threftadaeth (copi ynghlwm) sydd yn gofyn am farn y Pwyllgor ar ymagwedd a gweithdrefn newydd i reoli gweithgareddau sy'n ymwneud â choed ar draws y sir.

10.05am – 10.35am

**6 RHAGLEN WAITH ARCHWILIO** (Tudalennau 27 - 46)

Ystyried adroddiad gan y Cydlynnydd Archwilio (copi ynghlwm) yn gofyn am adolygiad o raglen gwaith i'r dyfodol y pwyllgor a rhoi'r diweddaraf i'r aelodau ar faterion perthnasol.

10.35am – 11am

**7 ADBORTH GAN GYNRYCHIOLWYR PWYLLGORAU**

Derbyn diweddariadau gan gynrychiolwyr y Pwyllgor ar wahanol Fyrddau a Grwpiau'r Cyngor.

11am – 11.05am

**EGWYL**

**11.05am – 11.20am**

**RHAN 2 - MATERION CYFRINACHOL**

Argymhellir, yn unol ag Adran 100A (4) Deddf Llywodraeth Leol 1972, y dylid gwahardd y Wasg a'r Cyhoedd o'r cyfarfod yn ystod trafod y materion canlynol oherwydd y tebygolrwydd y caiff gwybodaeth eithriedig, fel y diffinnir ym Mharagraff 14 Rhan 4 o Atodlen 12A y Ddeddf, ei datgelu.

**8 CYNLLUN CORFFORAETHOL AR GYFER HEN SAFLEOEDD YSGOL**  
(Tudalennau 47 - 54)

Ystyried adroddiad cyfrinachol gan y Rheolwr Rhaglen - Newid Busnes (Cyfleusterau, Tai ac Asedau) (copi ynghlwm) sydd yn gofyn am farn y Pwyllgor ar sut mae'r Cyngor yn bwriadu rheoli neu gael gwared ar hen safleoedd ysgol.

11.20am – 12pm

## **AELODAETH**

### **Y Cynghorwyr**

Huw Williams (Cadeirydd)

Brian Blakeley  
Meirick Davies  
Rachel Flynn  
Tina Jones  
Merfyn Parry

Graham Timms (Is-Gadeirydd)

Anton Sampson  
Glenn Swingler  
Andrew Thomas  
Cheryl Williams

### **COPIAU I'R:**

Holl Gynghorwyr er gwybodaeth  
Y Wasg a'r Llyfrgelloedd  
Cynghorau Tref a Chymuned

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

## PWYLLGOR ARCHWILIO CYMUNEDAU

Cofnodion cyfarfod o'r Pwyllgor Archwilio Cymunedau a gynhaliwyd yn Ystafell Bwllgor 1a, Neuadd y Sir, Rhuthun, Dydd Iau, 30 Tachwedd 2017 am 10.00 am.

### YN BRESENNOL

Y Cynghorwyr Brian Blakeley, Meirick Davies, Rachel Flynn, Tina Jones, Merfyn Parry, Anton Sampson, Glenn Swingler, Andrew Thomas, Graham Timms (Vice-Chair), Cheryl Williams and Huw Williams (Chair)

Roedd y Cyngorydd Hugh Evans, Arweinydd ac Aelod Arweiniol Economi a Llywodraethu Corfforaethol yn bresennol ar gais y Pwyllgor ar gyfer eitem rhif 5 ar yr agenda .

**Sylwedyddion** – Y Cynghorwyr Martyn Holland, Alan James, Brian Jones, Arwel Roberts, Peter Scott, Emrys Wynne a Mark Young

### HEFYD YN BRESENNOL

Cyfarwyddwr Corfforaethol Economi a'r Parth Cyhoeddus (GB), Rheolwr Traffig, Parcio a Diogelwch ar y Ffyrdd (MJ), Prif Beiriannydd Rheoli Traffig (PL); Arweinydd Tîm – Twristiaeth, Marchnata a Digwyddiadau (PMc), Cydlynnydd Archwilio (RE) a Gweinyddydd y Pwyllgor (KEJ)

### CROESO

Croesawodd y Cadeirydd bawb i'r cyfarfod a rhoddodd groeso arbennig i'r Cyngorydd Meirick Davies oedd yn aelod newydd o'r Pwyllgor.

#### 1 YMDDIHEURIADAU

Ni chafwyd unrhyw ymddiheuriadau.

#### 2 DATGANIADAU O FUDDIANT

Ni chafodd unrhyw gysylltiad ei ddatgan.

#### 3 MATERION BRYN FEL Y'U CYTUNWYD GAN Y CADEIRYDD

Ni chodwyd unrhyw fater brys.

#### 4 COFNODION

Cyflwynwyd cofnodion cyfarfod y Pwyllgor a gynhaliwyd ar 19 Hydref 2017.

**Materion yn Codi** - Tudalen 11 Eitem 6 Rhaglen Waith Archwilio, ail bwynt bwled – Dywedodd y Cydlynnydd Archwilio fod y wybodaeth yr holodd y Pwyllgor amdano ar

gynigion Band B Rhaglen Ysgolion yr 21ain ganrif wedi ei gynnwys yn yr adroddiad i'r Cabinet dyddiedig 18 Gorffennaf 2017 ac wedi ei ailgynhyrchu ym mrieff gwybodaeth y Pwyllgor er hwylustod.

**PENDERFYNWYD** y dylid derbyn a chymeradwyo cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 19 Hydref 2017 fel cofnod cywir.

## **5 ARWYDDION CYFEIRIAD I DWRISTIAID AR GYFER DYFFRYN CLWYD**

Cyflwynodd Arweinydd y Cyngor adroddiad Rheolwr Traffig, Parcio a Diogelwch Ar Y Ffyrdd (a gylchredwyd eisoes) oedd yn amlinellu'r cynnydd a wnaed hyd yma ar y prosiect i ddatblygu cynllun arwyddion cyfeiriad i dwristiaid ar gyfer Dyffryn Clwyd. Roedd yr adroddiad hefyd yn cynnwys manylion am y broses ymgeisio oedd yn rhaid ei dilyn er mwyn ymgeisio am arwyddion cyfeiriad i dwristiaid ar rwydwaith y cefnffyrdd yn gyffredinol. Wrth gyflwyno'r adroddiad, amlygodd yr Arweinydd ac Aelod Arweiniol Priffyrdd, Cynllunio a Theithio Cynaliadwy y cymhlethdodau sy'n gysylltiedig â chael caniatâd i osod arwyddion twristiaid 'brown' ar ochr cefnffordd. Roedd natur gymhleth y broses yn amharu ar uchelgais y Cyngor o ddatblygu economi dwristiaeth leol, pwynt oedd wedi ei godi mewn Cynhadledd Rheoli Cyrchfan ddiweddar yn y sir, a neges sydd wedi ei gyflwyno i Weinidog Diwylliant, Twristiaeth a Chwaraeon Llywodraeth Cymru.

Oherwydd y cymhlethdodau sy'n gysylltiedig â'r broses ymgeisio ar gyfer arwyddion ar gefnffyrdd, yn arbennig y meini prawf cymhwyso llym y mae'n rhaid eu bodloni er mwyn gallu ymgeisio i godi arwydd gwybodaeth i dwristiaid ar y gefnffordd, roedd y Cyngor yn ddiolchgar i'r Aelod Cynulliad (AC) am sefydlu gweithgor er mwyn dyfeisio ffordd arloesol o alluogi ardaloedd gwledig, fel Dyffryn Clwyd, i fodloni'r meini prawf angenrheidiol. Roedd manylion am sut roedd y meini prawf wedi eu bodloni yn yr adroddiad. Credwyd mai'r dull gweithredu a gymerwyd, oedd yn cynnwys 'grwpio' nifer o safleoedd i dwristiaid unigol gyda'i gilydd, oedd yr esiampl gyntaf o'r fath yn unrhyw le yng Nghymru gyda'r bwriad o fodloni'r meini prawf cymhwyso ar gyfer arwyddion i dwristiaid. Roedd y gwaith wedi golygu cryn ymdrech ar ran yr holl bartneriaid, gan gynnwys cynghorau dinas a threfi, Esgobaeth Llanelwy, Cadw, Cyngor Sir Ddinbych a'r AC. Tra roedd y costau, fel y manylir yn yr adroddiad ac fel yr adroddwyd yn y wasg, yn ymddangos yn ddrud ac yn achosi pryder, roeddynt yn amcangyfrif gofalus o'r holl gostau cysylltiedig â'r prosiect, gan gynnwys cost yr arwyddion, gwaith diogelwch a chau'r gefnffordd ayb. Dywedodd y Rheolwr Traffig, Parcio a Diogelwch ar y Ffyrdd, gan fod amcangyfrif o 36,000 o dripiâu'r diwrnod yn cael eu gwneud ar hyd rhan Llanelwy o'r A55, roedd gan yr arwyddion arfaethedig y potensial i amlygu safleoedd twristiaid y Dyffryn i gynulleidfa estynedig, a thra byddai'r rheiny oedd yn teithio ar y gefnffordd eisoes wedi penderfynu ar eu cyrchfannau ar gyfer y diwrnod penodol hwnnw, byddai gweld arwyddion tuag at Ddyffryn Clwyd ar ochr y ffordd o bosib yn eu hatynnu yn ôl ar ddyddiad arall er mwyn archwilio'r ardal ymhellach. Gallai hyn o bosib gynrychioli budd cyfrannol i gael budd o'r arwyddion newydd, ac un y byddai'n rhaid manteisio arno, er mwyn sicrhau fod twristiaid yn ymwybodol o lefydd diddorol i ymweld â nhw yn y sir, ar ôl iddynt gael eu cyfeirio oddi ar y cefnffyrdd. Unwaith byddai'r arwyddion twristiaeth ar y gefnffordd wedi eu sicrhau, byddai'n bwysig datblygu strategaeth arwyddion cyfeiriad i dwristiaid ar gyfer y sir gyfan er mwyn cael y manteision mwyaf posib gan y rheiny fyddai'n ymweld â'r sir. Cadarnhaodd

yr Arweinydd Tîm - Twristiaeth, Marchnata a Digwyddiadau'r Cyngor, oedd yn bresennol, fod gan yr 'arwyddion Twristiaeth brown' y potensial i ddod â phobl oddi ar y cefnffyrdd i ymweld ag ardaloedd eraill gerllaw. Yn ddiweddar mae Llywodraeth Cymru (LIC) wedi lansio prosiect 10 mlynedd newydd o'r enw 'Ffordd Cymru', a'i bwrpas yw amlygu trysorau cudd y wlad. Bydd datblygu strategaeth arwyddion cyfeiriad i dwristiaid sirol a fyddai'n cysylltu â'r arwyddion i dwristiaid ar y cefnffyrdd yn cefnogi gweledigaeth 'Ffordd Cymru' yn Sir Ddinbych.

Bu'r Arweinydd, y Rheolwr Traffig, Parcio a Diogelwch ar y Ffyrdd, yr Uwch Swyddog Peirianeg Rheoli Traffig a'r Arweinydd Tîm (Twristiaeth, Marchnata a Digwyddiadau) yn ateb cwestiynau aelodau ac yn:

- egluro'r rhesymau pam fod traethau ac atyniadau twristaidd Y Rhyl a Phrestatyn wedi eu harwyddo oddi ar wahanol gyffyrdd yr A55;
- pwysleisio fod trigolion Dyserth yn poeni am faint o draffig sy'n teithio drwy'r pentref ar hyn o bryd ac egluro bod peth gwaith ffordd wedi ei gynllunio ar gyfer y pentref er mwyn ceisio lliniaru pwysau cyfredol;
- cynghori y byddai angen gosod arwyddion addas yn agos at yr allanfa agosaf ar y gefnffordd ar gyfer y Ganolfan Ddyfrol a'r adnoddau newydd eraill sydd yn yr arfaeth ar gyfer y Rhyl pan fyddant wedi agor. Roedd angen ystyriaeth o ran cyllido'r arwyddion hyn nawr;
- cadarnhau er bod amcangyfrif o'r costau ar gyfer prosiect arwyddion Dyffryn Clwyd i'w weld yn arbennig o uchel o'i gymharu â'r costau mynegol o £5,000 i £20,000 fel y nodir yn nogfen ganllaw LIC Awst 2013 'Arwyddion Traffig ar gyfer Cyrchfannau Twristiaeth ar Gefnffyrdd a Thraffyrdd yng Nghymru', roeddynt o'r farn bod yr amcangyfrif o gost yn yr adroddiad yn weddol gywir. Roedd y gost yn seiliedig ar faint yr arwyddion angenrheidiol a'r peirianeg sifil, y rheolaeth traffig a'r gwaith cau ffyrdd angenrheidiol cysylltiedig;
- byddai angen i'r arwyddion twristiaeth arfaethedig ar gyfer Dyffryn Conwy fod yn fawr gan y byddent yn tynnu sylw at dri atyniad gwahanol ar arwydd unigol (Cestyll Dinbych a Rhuddlan a Chadeirlan Llanelwy) ac yn hawdd i'w ddarllen o bellter. Byddai'r prosiect felly yn golygu codi 4 arwydd mawr i dwristiaid ger yr A55, arwyddion eraill ar y ffyrdd ymuno ac ymadael, ac ymhellach ar hyd y rhwydwaith briffyrdd i arwain y traffig i'w cyrchfan o ddewis;
- cadarnhau fod y Cyngor yn gwneud pob ymdrech i gadw achosion o gau ffyrdd yn isel a chostau rheoli traffig yn isel wrth godi'r arwyddion, drwy geisio gwneud y gwaith pan fydd ffyrdd yn cael eu cau / traffig yn cael ei reoli ar gyfer gwaith sydd eisoes wedi ei gynllunio. Fodd bynnag, nid oedd y math hwn o gydlynu gwaith yn bosib gan amlaf mewn gwirionedd;
- cynghori fod y Gweithgor a sefydlwyd er mwyn dwyn y prosiect hwn i ffrwyth wedi ei gytuno ar y ddealltwriaeth y byddai'r cynghorau dinas / trefi perthnasol a gweithredwyr safleoedd twristaidd yn talu am y prosiect. Byddai cyfraniad y Cyngor Sir o oddeutu £23,000 yn seiliedig ar gostau datblygu'r cynllun, costau dylunio, gweinyddol a goruchwyllo contractwyr;
- cadarnhau y byddai swyddogion yn fodlon gwneud ymholiadau gyda Croeso Cymru er mwyn gweld os oedd unrhyw ffynonellau cyllid y gellid eu defnyddio tuag at gost arwyddion i dwristiaid ar gyfer Dyffryn Clwyd.
- cynghori mai'r cam nesaf yn y prosiect, unwaith y byddai cefnogaeth wedi ei gael mewn egwyddor, fyddai ail alw'r Gweithgor er mwyn mynd ymlaen â'r

gwaith, a fyddai'n cynnwys sicrhau'r cyllid angenrheidiol er mwyn cyflawni'r prosiect i gyd;

- cyngori fod rhwystrau bob amser yn cael eu codi o flaen arwyddion cefnffordd er mwyn gwarchod gyrwyr a theithwyr pe byddai gwrthdrawiad traffig ffyrdd yn agos at arwyddion. Gwasanaeth Priffyrdd y Cyngor Sir fyddai â'r cyfrifoldeb dros wneud gwaith cynnal a chadw arwyddion y gefnffordd, ac roeddynt yn derbyn cyllideb gan Adran Gludiant LIC yn benodol ar gyfer gwneud gwaith cynnal a chadw ar gefnffyrdd. Yn y man cyntaf byddai unrhyw ddifrod i arwyddion ar gefnffyrdd oherwydd damweiniau ffordd yn cael ei godi ar gwmni yswiriant perchennog y car;
- cadarnhau y byddai'n bwysig i'r tri atyniad a fyddai'n cael eu rhestru ar arwyddion i dwristiaid Dyffryn Clwyd ystyried yn ofalus pa gynnig fyddai ganddynt i dwristiaid a fyddai'n ymweld â'r safleoedd hynny. Mae'n bosib y gallai Tîm Twristiaeth, Marchnata a Digwyddiadau'r Cyngor eu cynorthwyo drwy'r cynllun Llysgennad Twristiaeth o ran hyrwyddo eu cynnig;
- disgrifio sut byddai twristiaid yn cael eu cyfeirio at yr atyniadau i dwristiaid unigol ar yr arwydd cefnffordd unwaith y byddent wedi gadel y gefnffordd a chyrraedd rhwydwaith priffyrdd y sir;
- cadarnhau fod parcio digonol ar gyfer pob atyniad sydd wedi ei arwyddo yn cael ei gyfrifo ar sail adnoddau parcio yn yr atyniad ei hun ac agosrwydd a chapasiti meysydd parcio gerllaw;
- cyngori lle mae safleoedd twristiaid yn agos at ffiniau sir neu ffiniau cenedlaethol byddai swyddogion yn cydweithio gyda siroedd perthnasol ac awdurdodau rhwydwaith ffyrdd o ran gofynion yr arwyddion;
- cadarnhau mai LIC sy'n penderfynu ar ofynion diogelwch o ran codi arwyddion ar gefnffyrdd, tra mai'r awdurdod lleol sy'n penderfynu ar yr anghenion o ran rhwydwaith y briffordd leol.
- cadarnhau y disgwylid y byddai'r arwyddion yn eu lle erbyn 2019 os gellir sicrhau'r cyllid angenrheidiol a'r gymeradwyaeth derfynol ar y dyluniad a'r fanyleb gan Lywodraeth Cymru;
- cytuno gydag aelodau y byddai angen gweithio i sicrhau bod gweddill y sir, ac yn benodol busnesau lleol, yn cael budd yn y dyfodol gan dwristiaid sy'n cael eu denu oddi ar y gefnffordd gan yr arwyddion twristiaid. Tra bo canllawiau LIC yn nodi mai dim ond atyniadau i dwristiaid sydd o fewn 10 milltir i gefnffordd y gellir eu harwyddo o'r gefnffordd, doedd dim byd yn atal y Cyngor rhag hyrwyddo safleoedd eraill o ddiddordeb unwaith bydd y twristiaid wedi gyrru ar eu rhwydwaith briffyrdd, er enghraifft roedd gan Gyngor Sir y Fflint Arwyddion 'Taith' Hamdden Sir y Fflint eu hunain oedd yn cyfeirio ymwelwyr at bob rhan o'r sir. Mewn ardaloedd eraill defnyddiwyd symbolau hawdd eu hadnabod i nodi lleoedd o ddiddordeb neu wasanaethau oedd ar gael. Byddai datblygu strategaeth dwristiaeth fewnol yn y sir o fudd i nifer o fusnesau bach yn yr ardal ac yn cefnogi datblygiad yr economi leol. Gellir casglu barn Cyngorau Tref a Chymuned, busnesau twristiaeth a rhanddeiliaid eraill ar ddarparu arwyddion twristiaeth sirol fel rhan o ddatblygu strategaeth arwyddion twristiaeth sirol;
- cytuno fod angen gwneud cysylltiadau rhwng awdurdodau priffyrdd a chwmnïau llywio â lloeren er mwyn sicrhau fod llwybrau a nodir fel llwybrau i dwristiaid yn cael eu hadlewyrchu yn gywir ar systemau llywio â lloeren er mwyn sicrhau fod dulliau llywio yn cyd-fynd â'i gilydd yn hytrach nag yn gwrthddweud ei gilydd Gallai'r gwaith hwn gael ei wneud fel rhan o brosiect Strategaeth Rheoli Cychfan.



Cyn dod â'r drafodaeth i ben rhoddodd swyddogion fanylion y gost sy'n gysylltiedig â'r prosiect i aelodau.

Yn dilyn trafodaeth fanwl iawn roedd aelodau o'r farn y dylai'r cyngor sir roi cychwyn ar y gwaith o gysylltu'r arwyddion twristiaeth cefnffyrdd arfaethedig i bolisi arwyddion twristiaeth sirol drwy ddatblygu strategaeth arwyddion twristiaeth gyson a fyddai'n helpu i ddenu ymwelwyr unwaith y byddent wedi ymadael â'r gefnffordd er mwyn ymweld â lleoliadau eraill yn ac o amgylch Sir Ddinbych.

**PENDERFYNODD** y Pwyllgor yn amodol ar y sylwadau uchod -

- (a) *dderbyn yr adroddiad a chefnogi'r cynnydd a wnaed hyd yma o ran prosiect arwyddion cyfeirio twristiaid Dyffryn Clwyd;*
- (b) *cydnabod meini prawf cymhwyso Llywodraeth Cymru ar gyfer darparu arwyddion twristiaeth brown ar gefnffyrdd;*
- (c) *argymhell fod y Gweithgor a sefydlwyd gan yr Aelod Cynulliad Lleol yn cael ei ail alw er mwyn mynd i'r afael â'r gwaith o ddarparu Prosiect Arwyddion Cyfeirio i Dwristiaid Dyffryn Clwyd a chael gafael ar y cyllid angenrheidiol i'w ddwyn i ffrwyth, a bod adroddiad yn cynnwys gwybodaeth ar gynnydd y prosiect yn cael ei gylchredeg i'r Pwyllgor ym mis Mawrth 2018;*
- (d) *bod gweithgor swyddog ac aelod etholedig yn cael ei sefydlu er mwyn datblygu strategaeth arwyddion twristiaeth gyson ar gyfer Sir Ddinbych i gyd fynd â'r arwyddion i dwristiaid ar y gefnffordd, a bod cylch gorchwyl y gweithgor hwn yn cynnwys nodi ffynonellau cyllid posib ar gyfer yr arwyddion twristiaeth, a*
- (e) *bod y Grŵp hwnnw yn adrodd ar ei gynnydd wrth y Pwyllgor mewn cyfarfod yng ngwanwyn 2018.*

## **6 RHAGLEN WAITH ARCHWILIO**

Cyflwynodd y Cydlynnydd Archwilio adroddiad (a ddosbarthwyd ymlaen llaw) sy'n gofyn i'r Aelodau adolygu Rhaglen Waith y Pwyllgor ac yn rhoi diweddariad ar faterion perthnasol.

Canolbwyntiodd y drafodaeth ar y canlynol –

- byddai adroddiad ar gynllun y Cyngor ar gyfer hen safleoedd ysgolion ac unrhyw safleoedd gwag eraill fel y gofynnwyd amdano yng nghyfarfod diwethaf y Pwyllgor yn cael ei gyflwyno yn eu cyfarfod nesaf ar 18 Ionawr 2018.
- Byddai swyddogion Swyddfa Archwilio Cymru yn mynychu cyfarfod nesaf y Pwyllgor fel sylwedyddion, fel rhan o'u gwaith maes ar yr astudiaeth 'Parod at y dyfodol' yn archwilio sut mae darpariaethau Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 yn effeithio ar archwilio, a byddent hefyd yn cwrdd Cadeiryddion ac Is Gadeiryddion Grwpiau Archwilio / Craffu ac aelodau eraill fel rhan o'r broses honno. Byddent hefyd yn asesu cynnydd yn erbyn y cynllun

gweithredu a luniwyd wedi eu hastudiaeth gwelliant flaenorol yn 2014 / 15 ar 'Craffu Da'? Cwestiwn Da!

- roedd Grŵp Cadeiryddion ac Is-Gadeiryddion Archwilio wedi cyfeirio mater at archwilio o ran darganfyddiadau Adran 19 Deddf Rheoli Llifogydd a Dŵr 2010 ar yr ymchwiliad i ddigwyddiad llifogydd yn haf 2017 yn Y Rhyl, Rhuddlan a Phrestatyn, oedd wedi ei gynnwys yn rhaglen waith y Pwyllgor o dan faterion i'w hystyried yn y dyfodol.
- cytunodd aelodau i wahodd yr Aelodau Arweiniol perthnasol o'r Cabinet i gyfarfod nesaf y Pwyllgor ac i drefnu sesiwn briffio rhag-gyfarfod o flaen llaw.
- cyfeiriwyd at y ffaith fod y Pwyllgor yn ddiweddar wedi archwilio'r cynllun codi tâl ar ddeiliaid 'bathodyn glas' ar gyfer parcio ym meysydd parcio'r cyngor a chadarnhawyd fod barn y Pwyllgor wedi ei ystyried fel rhan o broses penderfyniad wedi'i ddirprwyo gyda'r nod o gyflwyno awr ychwanegol am yr un pris â defnyddwyr eraill. Cadarnhaodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol y byddai'n sicrhau fod aelodau yn cael gwybod unwaith byddai'r penderfyniad wedi'i ddirprwyo yn cael ei weithredu.
- byddai'r adroddiadau yr holodd y Pwyllgor amdanynt o dan yr eitem flaenorol ar yr agenda yn cael eu cynnwys o fewn y rhaglen waith ac yn cael eu gweithredu fel bo'n addas.

**PENDERFYNWYD** yn amodol ar yr uchod, cymeradwyo'r rhaglen gwaith i'r dyfodol fel y caiff ei manylu yn Atodiad 1 yr adroddiad.

## 7 ADBORTH GAN GYNRYCHIOLWYR PWYLLGOR

Roedd y Cadeirydd wedi methu mynychu'r Her Gwasanaeth Cynllunio a Gwarchod Y Cyhoedd diweddar a chadarnhaodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol ei fod wedi cymryd yr her fel y cyn Bennaeth Gwasanaeth ac ni chodwyd unrhyw fater mawr. Dywedwyd wrth Aelodau y byddai nodiadau'r Her Gwasanaeth yn cael eu cylchredeg ym mriiff gwybodaeth y Pwyllgor yn y dull arferol. Roedd nodiadau Her Gwasanaeth Gwelliant Busnes a Moderneiddio a Chwsmeriaid, Cyfathrebu a Marchnata a gynhaliwyd fis Hydref wedi eu cynnwys ym mriiff gwybodaeth diweddaraf y Pwyllgor. Dywedodd y Cynghorydd Glenn Swingler fod mwy o waith wedi ei wneud ar y defnydd o gyfryngau cymdeithasol ers ei adroddiad diwethaf ar gyfarfod Her Gwasanaeth Cwsmeriaid, Cyfathrebu a Marchnata. Nododd y Pwyllgor bwysigrwydd cael eu cynrychioli ar gyfarfodydd Her Gwasanaeth ac fe'u cynghorwyd y gellid symud unrhyw faterion a nodwyd gan aelodau o fewn y nodiadau ar gyfer archwilio pellach ymlaen yn y dull arferol wedi cwblhau ffurflen cynnig aelod.

**PENDERFYNWYD** y dylid derbyn a chofnodi'r adroddiadau ar lafar.

Daeth y cyfarfod i ben am 11.45 a.m.

<b>Adroddiad i'r:</b>	<b>Pwyllgor Archwilio Cymunedau</b>
<b>Dyddiad y Cyfarfod:</b>	<b>18 Ionawr 2018</b>
<b>Aelod/Swyddog Arweiniol:</b>	<b>Aelod Arweiniol Tai, Rheoleiddio a'r Amgylchedd / Pennaeth Priffyrdd a Gwasanaethau Amgylcheddol</b>
<b>Awdur yr Adroddiad:</b>	<b>Rheolwr Gwasanaethau Treftadaeth a Chefn Gwlad</b>
<b>Teitl:</b>	<b>Delio â choed – dull gweithdrefnol, cyfrifoldebau a ffynonellau gwybodaeth</b>

## 1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

Mae gweithdrefn newydd o'r enw 'Delio â choed – dull gweithdrefnol, cyfrifoldebau a ffynonellau gwybodaeth' (Atodiad 1) wedi ei llunio'n ddiweddar i alluogi'r Awdurdod ddatblygu dull cyson i reoli ei weithgareddau coed, yn fewnol a chyda'r cyhoedd a thrydydd parti. Bydd dull cyson yn sicrhau bod yr Awdurdod yn cyflawni ei rôl gyfreithiol fel perchennog tir, ei rôl reoleiddio dan y Deddfau Cynllunio ac yn darparu elfennau allweddol y Flaenoriaeth Amgylcheddol yn y Cynllun Corfforaethol newydd.

## 2. Beth yw'r rheswm dros lunio'r adroddiad hwn?

I ddarparu gwybodaeth i Aelodau ynglŷn â sut y bydd yr Awdurdod yn rheoli ei goed ac yn delio gyda materion ac ymholiadau ynglŷn â choed; coed ym meddiant y Cyngor a choed ym meddiant trydydd parti neu aelod o'r cyhoedd.

At hyn, gofynnir am adborth yr Aelodau ar y weithdrefn (Atodiad 1) at ddibenion y broses ymgynghori fewnol.

## 3. Beth yw'r Argymhellion?

Bod yr Aelodau yn:

- 3.1 Darparu sylwadau ar y weithdrefn 'Delio â Choed' ac yn darparu adborth at ddibenion y broses ymgynghori; ac yn
- 3.2 cefnogi'r dull a amlinellir yn y weithdrefn 'Delio â Choed'.

## 4. Manylion yr adroddiad

Mae'r adroddiad hwn yn cyfeirio at weithdrefn newydd – 'Delio â Choed – dull gweithdrefnol, cyfrifoldebau a ffynonellau gwybodaeth' a luniwyd i helpu swyddogion ddelio gyda choed ym meddiant y Cyngor ac ymholiadau gan y cyhoedd. Mae'r weithdrefn lawn ar gael yn Atodiad 1.

Mae swyddogion yn derbyn nifer o ymholiadau amrywiol am goed y sir. Mae'r ymatebion fel rheol yn gadarn ac yn awdurdodol. Fodd bynnag, ceir achosion lle darperir cyngor neu gamau gweithredu anghyson. Gyda nifer o wasanaethau yn yr

Awdurdod yn gyfrifol am goed, mae gwybodaeth am weithdrefnau coed amrywiol yn bwysig i gynnal stoc iach o goed, i safoni gofal coed ac i ddarparu gwasanaeth da a chyson i gwsmeriaid.

Mae coed yn darparu llawer o fuddion amgylcheddol, economaidd a chymdeithasol. Mae cael coed iach yn hanfodol i sicrhau bod y buddion hyn yn parhau i'r dyfodol, er lles y sir a'i thrigolion. Mae coed Sir Ddinbych yn ased enfawr ac yn ffurfio tirlun a chymeriad ein hardaloedd gwledig a threfol. Mae coed yn ffurfio tirnodau a thirluniau, yn ychwanegu at edrychiad adeiladau, meysydd pentref a mannau agored; mae gan rai ohonynt werth diwylliannol neu hanesyddol arbennig ac mae eraill yn brin neu'n gynefin pwysig i fywyd gwyllt. Mae coed a choetiroedd yn gwneud cyfraniad sylweddol i dirlun y sir:

- Darparu cynefin gwerthfawr i fywyd gwyllt
- Filtro aer a sŵn
- Darparu cysgod o'r haul, gwynt a'r glaw
- Ailgylchu'r aer rydym ni'n ei anadlu
- Tynnu gronynnau niweidiol o'r aer
- Tynnu carbon deuocsid o'r aer
- Darparu amgylchedd gwyrdd hyfryd i ni fyw a gweithio ynddo
- Lliniaru effaith datblygiadau
- Cynnal cysylltiad â'r amgylchedd naturiol

Mae gan y Cyngor ddwy rôl o ran materion coed. Yn gyntaf, fel perchennog tir, mae ganddo rwymedigaeth gyfreithiol i reoli ei stoc coed i sicrhau diogelwch y cyhoedd. Yn ail, mae ganddo rôl reoleiddio dan y Deddfau Cynllunio i warchod coed a choetiroedd a gwneud yn siŵr bod coed yn cael eu hystyried wrth gynllunio datblygiad newydd.

Nod y weithdrefn goed yw sicrhau diogelwch coed, cynnal ac annog bioamrywiaeth, cynnal a gwella ansawdd y tirlun a, thrwy hynny, gwella ansawdd bywydau trigolion ac ymwelwyr heddiw a'r dyfodol. Bydd hyn yn cael ei gyflawni drwy:

- Cynnal a gwella'r gorchudd coed ar gyfer y dyfodol
- Annog gwaith cadwraeth, rheoli cadarnhaol a phlannu coed a choetiroedd yn briodol yng nghefn gwlad ac mewn pentrefi a threfi
- Hyrwyddo pwysigrwydd coed a choetiroedd wrth siapio edrychiad a chymeriad nodedig a lleol tirluniau gwledig a threfol y sir
- Cydnabod gwerth esthetig, ecolegol, diwylliannol a hanesyddol coed a'u gwerth fel tirnodau
- Cyfathrebu, addysgu ac ymgysylltu'n effeithiol gyda chymunedau ynglŷn â materion coed
- Rheoli stoc coed y sir yn rhagweithiol
- Darparu eglurhad ynghylch penderfyniadau a champau gweithredu
- Cydbwysu'r risg a'r niwsans i bobl ac eiddo yn erbyn nodau eraill
- Cydnabod gwerth coed fel asedion diriaethol

Bydd y weithdrefn yn helpu i gyrraedd y nodau hyn. Bydd yn darparu canllaw ar gyfer rheoli coed a'r ffordd y bydd y Cyngor yn ymateb i'r ymholiadau mwyaf cyffredin ac yn delio â materion coed. Mae'r Cyngor yn cydnabod gwerth hirdymor coed i'r amgylchedd, felly gwneir penderfyniadau er budd y cyhoedd yn y tymor hir.

**5. Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu at y Blaenoriaethau Corfforaethol?**

Mae cefnogi gweithdrefn well i ddelio â choed yn galluogi'r Awdurdod i ddarparu'r flaenoriaeth amgylcheddol yn y Cynllun Corfforaethol. Mae plannu coed yn un o'r gweithgareddau a nodir dan y thema bioamrywiaeth.

Fel y dywedwyd eisoes, mae mannau gwyrdd gyda choed yn cael effaith gadarnhaol ar les trigolion a chymunedau, yn arbennig mewn ardaloedd trefol.

**6. Faint fydd yn ei gostio a sut fydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?**

Ar hyn o bryd nid oes angen adnoddau ychwanegol i weithredu'r gweithdrefnau.

Dylai gweithredu dull safonol i ddelio â materion coed gael effaith gadarnhaol ar fioamrywiaeth a'r amgylchedd naturiol.

Mae'r gweithdrefnau hyn wedi eu datblygu gyda nifer o wasanaethau yn yr Awdurdod ac mae swyddogion wedi dweud y bydd y gweithdrefnau yn eu cynorthwyo i reoli'r coed yn fwy effeithlon.

**7. Beth yw prif gasgliadau'r Asesiad o'r Effaith ar Les?**

Ni chynhaliwyd Asesiad o'r Effaith ar Les ar gyfer yr adroddiad hwn. Nid yw'r broses hon yn berthnasol i ddogfen sy'n amlinellu gweithdrefnau'r Cyngor. Mae'n bosibl y bydd achosion lle bydd y gweithdrefnau yn cael eu rhoi ar waith ac yn gofyn am Asesiad o'r Effaith ar Les oherwydd eu bod yn gynhennus, yn achosi anfantais gymunedol neu'n peryglu mantais gymunedol yn sgil eu datblygu neu dan amgylchiadau ehangach.

Mae'r gweithdrefnau yn gymorth i gymryd y camau gweithredu. Mae'n bosibl y bydd angen asesu effaith y camau hynny, ond nid y gweithdrefnau eu hunain.

**8. Pa ymgynghoriadau a gynhaliwyd gydag Archwilio ac eraill?**

Mae'r adroddiad hwn yn rhan o ymgynghoriad gydag Aelodau ac ymgynghorwyd ag Aelodau Arweiniol. Mae swyddogion cynllunio wedi cymryd rhan yn natblygiad y ddogfen. Mae swyddogion perthnasol eraill o'r Gwasanaethau Amgylcheddol, Eiddo, Hamdden, Addysg a Strategaeth wedi bod yn rhan o'r ymgynghoriad ac wedi cyfrannu at ddatblygiad y gweithdrefnau.

**9. Datganiad y Prif Swyddog Cyllid**

Nid oes goblygiadau ariannol ynghlwm wrth yr adroddiad hwn.

**10. Pa risgiau sydd yna ac oes yna unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?**

Mae penderfyniadau gwael a/neu anghyson o ran coed yn gallu arwain at fethu cydymffurfio â deddfwriaethau a blaenoriaethau'r Cynllun Corfforaethol, niwed i enw da, cynnydd mewn cynwion gan y cyhoedd a lleihau gwerth bioamrywiaeth.

Nod y ddogfen yw cyflwyno cyfres dryloyw o weithdrefnau a chynnig dull cyson i ddelio â choed yn Sir Ddinbych.

#### **11. Pŵer i wneud y Penderfyniad**

Mae Adran 7.2.3 o Gyfansoddiad y Cyngor yn nodi y gall Pwyllgorau Archwilio ystyried unrhyw fater sy'n effeithio ar ardal neu drigolion y Cyngor.

#### **Swyddog Cyswllt:**

Rheolwr Gwasanaethau Treftadaeth a Chefn Gwlad  
Rhif ffôn: 01824 712742



## Appendix 1

### Denbighshire County Council

#### Dealing with trees – procedural approach, responsibilities, sources of information

Introduction

Aims of the Document

##### [Tree Preservation Orders](#)

1. [Tree Enquiries](#)
2. [Tree Risk Assessment](#)
3. [Light](#)
4. [Shading of Solar Panels](#)
5. [Seasonal Nuisance](#)
6. [TV / Satellite Reception](#)
7. [View](#)
8. [Roads - Sight Lines Obstruction](#)
9. [Height](#)
10. [Damage to Property](#)
11. [Drains](#)
12. [Dangerous Trees](#)
13. [Diseased Trees and Pests](#)
14. [Standards of Pruning](#)
15. [Tree and Footpath/Pavement Obstruction](#)
16. [Wildlife Protection /Biodiversity](#)

##### [Common Law Right](#)

[Further Information –  
Links \(TPOs and Planning\) and Contacts](#)

## Introduction

Trees deliver a number of environmental, economic and social benefits. Maintaining a healthy population of trees is essential for ensuring these benefits continue to be delivered for the future of the County and its residents. Denbighshire's trees provide an enormous asset, shaping the landscape character of our rural areas and within our towns. Trees form local landmarks and landscape features, add to the setting of buildings, village greens and open spaces and can have special cultural, historical, wildlife or rarity value.

Trees and woodlands make a significant contribution to the County's landscape by;

- providing a valuable habitat for wildlife;
- filtering air and noise;
- providing shelter from the sun, wind and rain;
- recycling the air that we breathe;
- removing harmful particulates from the air
- helping lock up carbon
- providing pleasant green settings in which to live and work;
- softening the impact of development; and
- maintaining a link with the natural environment.

The Council has a dual role regarding tree issues. Firstly, as a landowner it has a legal obligation to manage its tree stock to ensure the safety of the public. Secondly, the council has a regulatory role under the Planning Acts for the preservation of trees and woodlands and making sure that trees are fully considered when planning for new development.

## Aims of the Tree Procedure Document

The overall aims of this Tree Procedure document are to ensure the safety of trees; maintain and encourage biodiversity; maintain and improve landscape quality; and through these elements, improve the quality of life for residents and visitors now and in the future. We will achieve this by:

- maintaining and improving the tree cover for the future;
- encouraging the conservation, positive management and the appropriate planting of trees and woodlands in the countryside, villages and towns;
- promoting the importance of trees and woodlands in shaping the distinctive local character and appearance of the County's urban and rural landscapes;
- recognising the significant aesthetic, landmark, ecological, cultural and historic value that trees provide;
- effectively communicating, educating and engaging with the local community over tree issues;
- proactively manage the Council tree stock;
- providing clarity over why decisions and actions are taken;
- balancing the risk and nuisance to persons and property against the other aims; and
- recognise the value of trees as a tangible asset.

**This document gives guidance on how the Council manages its trees and the way in which we will respond to the most common enquiries and how they will usually be dealt with. We recognise the long term benefits trees provide for the environment so our decisions will always be in the long term public interest.**

Complaints or enquiries about trees on private property are not the responsibility of the Council. Disputes relating to private trees are a case for civil action and enquirers will be advised of this. You may wish to refer to the [Common Law Right section](#) .



## Tree Preservation Orders.

Tree Preservation Orders (TPOs) aim at protecting individual trees or a group of trees that contribute towards the characteristics of the landscape, provide amenity for the enjoyment of the public, provide habitat for local wildlife, or because of their intrinsic beauty. In legal terms they make it an offence to cut down, top, lop, uproot, wilfully damage or wilfully destroy a tree without the local planning authority's permission.

There are a number of trees on Council premises that benefit from a Tree Preservation Order. Regardless of ownership, planning permission must be sought for any works affecting them. The same principal applies to any tree in a Conservation Area. Further information and application forms can be found on the Denbighshire County Council (DCC) Planning webpage.

<https://www.denbighshire.gov.uk/en/resident/planning-and-building-regulations/planning/tree-preservation-orders.aspx>

Local planning guidance is also provided in DCC Supplementary Planning Guidance (SPG) note 'Trees and Landscaping'.

<http://www.denbighldp.co.uk/Webfiles/SPG/trees%20ENG.pdf>

If you wish to establish whether a tree is afforded protection, please use the Council's main webpage mapping tool (see 'My property / My Maps'), the Council's internal GIS system (i.e. iShare GIS) or MapInfo. All information has been plotted by the Planning department.

The Council is unlikely to make new TPOs on trees that it has control over unless there are plans for disposal of land which could be developed by third parties in the future. Details on procedure, including public involvement, can be found in Planning Technical Advice Note 10: Tree Preservation Orders (1997).

<http://gov.wales/topics/planning/policy/tans/tan10/?lang=en>

**Contacts.** You will find a list of general and specific council department contacts in the [Further Information section](#).

### 1. Tree Enquiries

**TP1:** *When the Council is contacted and asked to inspect a tree the most important aspect of assessment will always be safety.*

1.1 Each time we are contacted and asked to inspect a tree we will always consider safety as the most important aspect of the assessment. The assessment entails a range of visual checks primarily aimed at identifying hazards that require some form of action before the next inspection takes place.

1.2 The main visual checks are for:

- Weaknesses within the tree
- Disease
- Obstructive branches or tree parts

1.3 It is useful to check whether a tree is subject to a Tree Preservation Order (TPO) or is within a Conservation Area. If the tree is protected, you will need to gain consent by making an application / give notice to the Council. Please see [Further Information](#) section.

## 2. Tree Risk Assessment

### The Council's Responsibilities as Land Owner

**TP2:** *As landowner, the Council has a duty of care to ensure, as far as is reasonably practicable, all of the trees on its land are kept in an acceptable condition and do not put persons and property at unreasonable risk.*

2.1 Government guidance requires local authorities to regularly inspect trees adjacent to highways. Denbighshire County Council owns trees growing within the highway and adjacent to highways. Highway trees will be inspected as part of the overall routine highway inspection regime.

2.2 Trees on other council owned land have no formal inspection procedure. The relevant Council Department will respond to individual complaints or concerns regarding trees in these areas. Trees in these areas will be assessed on a reactive basis. Inspections may be undertaken if patterns of public usage change, extreme weather has occurred or there are temporary changes such as events held in specific locations.

2.3 It is not reasonably practicable within the Council's resources to inspect and record every tree. Complete elimination of tree related hazards is only possible through complete tree removal. This approach is clearly unacceptable as it ignores the considerable benefits and amenity that trees provide to society. When elimination is not possible, or desirable, it is accepted practice to reduce the risk to an acceptable level. In this way the Council can conform to the principles of risk assessment and meet the duty of care for tree management.

## 3. Light

**TP3:** *The Council will not prune or fell Council owned trees to improve natural light for a property.*

3.1 In law there is no general right to light. Any right to light would need to be established via a specific grant (rare) or by prescription, which can only occur where the right has been enjoyed uninterrupted for a minimum of 20 years. Following this, a legal right to light can only be enjoyed in relation to a specific opening (such as a window) in a building; there is no right to light in connection with open land, such as a garden. Further, if these conditions are met then an owner of the building is 'entitled to such access of light as will leave his premises adequately lit for all purposes for which they may reasonably expect to be used'.

3.2 If natural light is being blocked by the growth of an evergreen hedge then action may be taken to reduce the problem under the High Hedges Act, Part 8 of the Anti-social Behaviour Act, 2003. For further information on High Hedges refer to the ['Links' section](#).

3.3 If you wish to exercise your Common Law right to remove (abate) the nuisance associated with encroaching trees - see [Common Law Right](#).

## 4. Shading of Solar Panels

**TP4:** *The Council will not fell or prune Council owned trees to allow for the effective installation of solar panels.*

4.1 Prior to the installation of the panel the provider's survey will have noted anything that may obstruct direct sunlight from reaching the panel's surface, such as neighbouring buildings, chimneys or trees. The provider will need to carefully consider the decisions over whether and where to site the panels. It is therefore an implicit assumption for the Council that the positioning and installation of the panel, often on roofs, will have ensured that the panel will be able to operate at a high level of

efficiency over a long period: the panel will be optimally positioned so that it can receive as much sunlight as possible throughout the day and its operational life.

4.2 When considering new planting, the Council will take into consideration position, distance and eventual size of trees in relation to property with existing solar panels.

4.3 We will not fell or prune Council owned trees solely to allow for the effective installation of solar panels.

4.4 Where solar panels have been installed prior to Council owned trees causing a shading issue we will consider what action is appropriate according to the amenity value and condition of the tree/s.

## 5. Seasonal Nuisance

**TP5:** *The Council will not fell or prune Council owned trees solely to alleviate problems caused by natural and / or seasonal phenomena.*

5.1 There are a variety of potential seasonal nuisances associated with trees, most of which are minor and considered to be problems associated with living near trees. Examples of such problems are:

- Falling leaves, sap, fruit, nuts, bird droppings or blossom.
- Leaves falling into gutters, drains or onto flat roofs.

5.2 Some information and advice is provided:

- Tree blossom usually heralds the start of spring. Blossom is a natural occurrence, which cannot be avoided by pruning.
- The maintenance of gutters is the responsibility of the landowner and the Council is not obliged to remove leaves that may have fallen from Council owned trees. Where gutters are regularly blocked by fallen leaves, gutter guards may be fitted to provide a low maintenance solution.
- Sap - Honeydew is caused by greenfly (aphids) feeding on the tree, and then excreting a sugary sap. Often the honeydew is colonised by a mould, which causes it to go black. There is little that can be done to remove the aphid which causes the problem and pruning the tree may only offer temporary relief and any re-growth is often more likely to be colonised by greenfly thereby potentially increasing the problem. Some trees, such as limes, are more prone to attack by greenfly and in some years greenfly are more common, especially following a mild winter. Honeydew is a natural and seasonal problem. Where new trees are planted we try to choose trees that are less likely to cause this problem. Where honeydew affects cars, warm soapy water will remove the substance, particularly if you wash the car as soon as possible.
- Bird droppings may be a nuisance, but the problem is not considered a sufficient reason to prune or remove a tree. Nesting birds are protected under the Wildlife and Countryside Act (and other related wildlife law). Warm soapy water will usually be sufficient to remove the bird droppings.
- Many fruit trees have the double benefit of spring blossom and autumn fruit. This makes fruit trees good for wildlife and a source of free food. But, there are some locations where fruit trees are less desirable, for example where soft fruit would make the pavement slippery or where anti-social behaviour could encourage fruit being thrown at houses or cars. When considering what tree to plant we take account of the likelihood of such problems. Equally, where fruit trees are established but there is a significant anti-social behaviour problem we may consider phased removal and replacement.

## 6. TV / Satellite Reception

**TP6:** *The Council will not prune or fell Council owned trees to prevent interference with TV / satellite installation / reception.*

6.1 It maybe that your satellite or TV provider will be able to suggest an alternative solution to the problem, for example relocating the aerial/dish or utilising means to boost the signal. If you wish to exercise your Common Law right to remove (abate) the nuisance associated with encroaching trees - see [Common Law Right](#) .

## 7. View

**TP7:** *The Council will not prune or fell Council owned trees to improve the view from a private property.*

7.1 There is no legal right to a 'view'. If you wish to exercise your Common Law right to remove (abate) the nuisance associated with encroaching trees – see [Common Law Right](#) .

## 8. Roads - Sight Lines Obstruction

**TP8:** *The Council will undertake work to Council owned trees to maintain clear sight lines (where reasonably feasible) at junctions and other points associated with a street, road or highway.*

8.1 Standards for visibility vary according to the class of road and speed limit in force. If a privately owned tree is causing an obstruction to the visibility at a road junction (sight line), powers exist under the Highways Act (Dangerous Trees, 1980) to make the owner of the tree remove the obstruction. If they do not, the Council will carry out the work and recharge the owner. The shoots that grow from the base of some trees in Council ownership such as lime trees are removed as part of our tree maintenance programme. This is usually done once a year for trees growing in a street, but in some streets this may need to be done twice a year. There is no active programme to remove basal shoots from trees in parks and green spaces, unless these interfere with footpaths or the visibility at road junctions (sight lines). Otherwise, the removal of basal shoots for aesthetic reasons is done when it is necessary to inspect the base of a tree.

**8.2 Reduced security by virtue of concealment.** The Council will work in partnership with CCTV and the Police and prune trees where exposure will assist in the control of high-risk anti-social behaviour on streets, roads and other locations.

## 9. Height

**TP9:** *All Council owned trees will be left to reach their natural height and shape unless they pose a significant health and safety risk.*

9.1 Residents may feel apprehensive about the size of a tree and consider it dangerous. However, trees are not dangerous just because they are large, tall or move in the wind. Tree movement in high winds is natural and one of the ways they are able to withstand strong winds.

9.2 The Council will inspect a tree and take appropriate action if the following signs are identified by residents.

- Fungal fruiting bodies (mushrooms) on the tree
- Cavities or decay in the main trunk or branches
- Splits in stems or branches
- Large dead limbs

- Loose bark
- Lifted ground at the base of the tree

More information can be found in [TP12 'Dangerous Trees'](#).

## 10. Damage to Property

**TP10A:** *The Council will not fell or prune trees that are suspected of causing damage to dwellings or services without sufficient conclusive evidence.*

**TP10B:** *The Council will not fell or prune trees causing disruption to pavements, kerbs, garden paths or walls. In these cases engineering solutions will be sought.*

10.1 Examples of conclusive evidence are Structural Engineer's or Chartered Surveyors reports. In some cases it may be necessary for the Council to get the views of its own Structural Engineer or specialist before we take action.

10.2 Tree related subsidence - In order for a tree to contribute towards subsidence the soil needs to be shrinkable clay. Loams are the commonest soil to found in the County and there are no records of Council owned trees ever being implicated in subsidence claims. Therefore, subsidence caused by trees growing in shrinkable clay soils is very unlikely to occur. If you think a council owned tree is causing subsidence, a full subsidence report, including details of the soil plasticity would be required.

10.3 Footpath or general property damage - Where property or trees are poorly positioned, damage to roots and damage to property from roots can occur. This is usually seen by cracking or lifting of surfaces or structures. When planning to construct near to existing trees careful consideration should be made to avoid future problems. In most instances the damage can be repaired and alternative measures taken without pruning or felling of the tree.

## 11. Drains

**TP11:** *The Council will not prune, fell or cut the roots of Council owned trees to prevent roots entering a drain that is already broken or damaged.*

11.1 Tree roots typically invade drains that are already broken or damaged. Trees themselves very rarely break or damage the drain in the first place. Tree roots found in a drain are usually symptomatic of an underlying problem requiring repair of the broken pipe. If you are concerned about the condition of your drains then you are advised to contact your water and sewerage company.

11.2 If you wish to exercise your Common Law right to remove (abate) the nuisance associated with encroaching trees - see [Common Law Right](#).

## 12. Dangerous Trees

**TP12A:** *If a Council owned tree is in such a condition that it poses an immediate high risk to people or property, instruction will be given to a tree contractor to make the tree safe as soon as possible. The Council may seek to recover costs from owners of private land where tree works have had to be carried out in the interests of public safety.*

**Policy TP12B:** *If a Council owned tree is identified as dangerous, but the risk to the public is not high, then the tree will be made safe depending on the degree of risk identified at the time of inspection. If privately owned, the owners will be notified and requested to make the tree safe*

*within an appropriate timescale. The Council have powers under the Highways Act 1980 to ensure that trees on private property do not cause a hazard on the adjacent road and these will be used as and when appropriate. The Council may take enforcement action or carry out the work and seek to recover costs if necessary.*

12.1. If a tree poses an immediate and present danger it will be made safe as soon as possible. Where necessary we will close roads or exclude public from the vicinity of the area of risk. If the level of risk is lower but works are still required, the tree will be made safe within 4 weeks.

12.2 Trees can be made safe via pruning or felling. Typically we would employ the most cost effective approach. But, for certain high value trees we would consider other options to reduce risk to an acceptable level including options to reduce the likelihood of the tree failing or the likelihood of persons being close to the tree if it did fall.

**12.3 Wide scale storm damage** Council Officers will work to prioritise tree works according to urgency. The emphasis will be on clearance of roads (to facilitate movement of emergency services), then clearance of the Council's own trees in priority order.

### **13. Diseased Trees and Pests**

**TP13:** *The health of trees with diseases will be monitored. Each tree will be assessed on an individual basis and the felling of a diseased tree is considered a last resort.*

13.1 Trees, like all living things, are prone to attacks from pests and diseases. Different diseases affect different types of trees. Examples include:

- Dutch Elm Disease
- Phytophthora root diseases
- Phytophthora bleeding canker
- Pseudomonas
- Fire blight
- Ash Dieback Disease

13.2 Where serious outbreaks occur which threaten the County's tree population, action will be taken as necessary to halt the spread of pests and diseases where practicable. The Council will continue to notify the relevant authorities of outbreaks of notifiable diseases or pests and take such action as is recommended or instructed by these authorities, including biosecurity measures. Pruning or preventative spraying will be carried out in preference to felling.

13.3 When necessary the Council will inform members of the public of the symptoms or characteristics of a pest or disease in order to help tree owners safeguard the health of trees within the County.

### **14. Standards of Pruning**

**TP14:** *All tree work undertaken by, or on behalf of, the Council will be in accordance with accepted practice set out in Arboricultural British and European Standards and Guidelines.*

*Trees will only be pruned if they are considered to be dangerous, obstructive to vehicles or pedestrians, are directly touching property or require intervention for arboricultural purposes.*

14.1 We will not carry out 'lopping', 'topping' or pollarding of healthy trees unless they are to be managed as part of a hedge, managed for wildlife habitat or it is considered to be in the interests of the long term management of the tree.

14.2 We will not remove one side of a tree or any amount of a tree that will drastically alter its visual appearance unless it is part of our statutory requirements or for arboricultural reasons.

## 15. Trees and Footpath/Pavement Obstruction

**TP15A:** *The Council will undertake work to Council owned or managed trees to maintain a minimum 2.5 metres height clearance over a footpath associated with a street, highway or road and 3 metres where there are cycling rights. Any works necessary to prevent the obstruction in the width of a footpath associated with the highway due to the presence of a Council owned tree will be considered on a case by case basis.*

**TP15B:** *The Council will not remove or cut the roots of a tree that is causing the uplift of a pavement. In these cases engineering solutions will be sought.*

15.1 If a privately owned tree is causing an obstruction to a footpath associated with the highway, powers exist under the Highways Act to make the owner of the tree remove the obstruction. If they do not, the Council will do this work and re-charge the owner. The majority of trees alongside public rights of way (PROW) will be on private land. Where there is a bridleway the clearance required is 4m.

15.2 Whilst we will undertake measures to make safe an unacceptable trip hazard, this will normally be through engineering solutions such as 'building up' the pavement surface. Cutting and pruning roots may have an adverse affect on the health and stability of the tree.

## 16. Wildlife Protection /Biodiversity

**TP16:** *The Council has a number of responsibilities under British and European Law to protect wildlife and enhance biodiversity. Before carrying out work to trees or hedges the Council will ensure that it does not cause any disturbance or any other negative impact.*

16.1 Where safety allows, we will ensure work to trees is carried out at the best time of year in order to reduce or eliminate the effect it has on wildlife or to comply with relevant legislation. Trees have many species of wildlife associated with them, but bats and birds in particular, are two significant protected wild animals that use trees as a place of shelter, a place to aid navigation and a feeding platform from which to hunt and eat.

### Common Law Right

You have a Common Law right to remove (abate) the nuisance associated with trees encroaching onto your property. The following advice is given if you wish to exercise your Common Law right with respect to encroaching trees:

- a) You can only consider removing those parts of the tree from the point where they cross the boundary of your property. You have no legal right to cut or remove any part of a tree that does not overhang your property;
- b) You are strongly advised to consult a professional tree surgeon for guidance on how best to prune back encroaching trees. You may be liable if the tree is heavily pruned in such a way as render it unstable or results in its death. If the works are trivial, meaning you could do the works with hand secateurs or similar, then such advice may not be necessary.
- c) You should find out if the trees are owned by the Council and if they are protected by a Tree Preservation Order or are within a Conservation Area. If the trees are protected, you will need to gain consent by making an application / give notice to the Council.

d) You are strongly advised to discuss with your neighbour your intention to prune encroaching branches. Legally you do not own the encroaching branches and you should offer these to your neighbour. They are not obliged to accept them and you should consider disposing of the arisings yourself. If the encroachment relates to a Council owned tree, any cuttings must be disposed of appropriately and not returned to Council land.

## Further Information

**Contacts.** If you have a query about a Council owned tree, in the first instance contact;

Denbighshire County Council Customer Contact Centre on 01824 706000 (Monday –Friday, 8.30am to 5.00pm)

Depending on the tree or woodland location, a specific department might be involved; **departments please provide a generic number and mail-in email –thanks. This will help services communicate between each other and customer services direct to correct department.**

Department	Telephone	Email
<b>Planning and Public Protection</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Planning</li> <li>• Traffic, Parking and Road Safety</li> </ul>		
<b>Highways and Environmental Services</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Highways</li> <li>• Street scene</li> <li>• Countryside and Heritage</li> </ul>		
<b>Facilities, Assets and Housing</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Housing</li> <li>• Corporate property and Facilities</li> <li>• Leisure</li> </ul>		
<b>Education</b>		

For information on **tree preservation orders, high hedges and conservation areas**, explore the links below on the DCC website;

<https://www.denbighshire.gov.uk/en/resident/planning-and-building-regulations/planning/tree-preservation-orders.aspx>

<https://www.denbighshire.gov.uk/en/resident/planning-and-building-regulations/conservation-areas/conservations-areas-landing-page.aspx>

<https://www.denbighshire.gov.uk/en/resident/planning-and-building-regulations/planning/tpo-pdfs/High-hedges.pdf>

<http://www.denbighldp.co.uk/Webfiles/SPG/trees%20ENG.pdf>

<http://gov.wales/topics/planning/policy/tans/tan10/?lang=en>

For help with **biodiversity advice**:



<https://www.denbighshire.gov.uk/en/resident/planning-and-building-regulations/planning/biodiversity.aspx>



DRAFT

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

<b>Adroddiad i'r:</b>	<b>Pwyllgor Archwilio Cymunedau</b>
<b>Dyddiad y Cyfarfod:</b>	<b>18 Ionawr 2018</b>
<b>Swyddog Arweiniol:</b>	<b>Cydlynnydd Archwilio</b>
<b>Awdur yr Adroddiad:</b>	<b>Cydlynnydd Archwilio</b>
<b>Teitl:</b>	<b>Rhaglen Waith Archwilio</b>

---

## 1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

Mae'r adroddiad yn cyflwyno drafft rhaglen waith i'r dyfodol y Pwyllgor Archwilio Cymunedau i'r aelodau ei hystyried.

## 2. Beth yw'r rheswm dros lunio'r adroddiad hwn?

Gofyn i'r Pwyllgor adolygu a chytuno ar ei raglen waith i'r dyfodol, a rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i aelodau ar faterion perthnasol.

## 3. Beth yw'r Argymhellion?

Bod y Pwyllgor yn ystyried yr wybodaeth a ddarparwyd ac yn cymeradwyo, diwygio neu'n newid ei raglen gwaith i'r dyfodol fel y gwêl yn briodol.

## 4. Manylion am yr adroddiad.

4.1 Mae Adran 7 o Gyfansoddiad Cyngor Sir Ddinbych yn nodi cylch gorchwyl, swyddogaethau ac aelodaeth pob Pwyllgor Archwilio. Mae'r Adran hon hefyd yn cynnwys rheolau gweithdrefnau a thrafodaeth ar gyfer cyfarfodydd pwyllgorau.

4.2 Mae'r Cyfansoddiad yn amodi bod yn rhaid i bwyllgorau archwilio'r Cyngor baratoi ac adolygu rhaglen ar gyfer eu gwaith i'r dyfodol. Drwy adolygu a blaenoriaethu materion mae modd i aelodau sicrhau fod y rhaglen waith yn cyflwyno rhaglen dan arweiniad yr aelodau.

4.3 Arfer sydd wedi'i fabwysiadu yn Sir Ddinbych ers nifer o flynyddoedd yw bod pwyllgorau archwilio'n cyfyngu ar nifer yr adroddiadau a ystyrir mewn unrhyw gyfarfod i uchafswm o bedwar, yn ogystal ag adroddiad rhaglen waith y Pwyllgor ei hun. Nod y dull hwn yw hwyluso cael trafodaeth fanwl ac effeithiol ar bob pwnc.

4.4 Yn y blynyddoedd diweddar mae Llywodraeth Cymru a Swyddfa Archwilio Cymru wedi tynnu sylw at yr angen i gryfhau rôl archwilio ar draws llywodraeth leol a gwasanaethau cyhoeddus yng Nghymru, gan gynnwys defnyddio archwilio fel modd o ymgysylltu â phreswylwyr a defnyddwyr

gwasanaeth. O hyn ymlaen disgwylir i archwilio ymgysylltu'n well ac yn amlach â'r cyhoedd gyda golwg ar sicrhau penderfyniadau gwell a fydd yn y pen draw yn arwain at well canlyniadau i ddinasyddion. Bydd Swyddfa Archwilio Cymru yn mesur effeithiolrwydd archwilio wrth gyflawni'r disgwyliadau hyn.

4.5 Gan ystyried y weledigaeth genedlaethol ar gyfer archwilio ac ar yr un pryd ganolbwyntio ar flaenoriaethau lleol, argymhellodd y Grŵp Cadeiryddion ac Is-gadeiryddion Archwilio (GCIGA) y dylai pwyllgorau archwilio'r Cyngor, wrth benderfynu ar eu rhaglenni gwaith, ganolbwyntio ar y meysydd allweddol canlynol:

- arbedion ar y gyllideb;
- cyflawni amcanion y Cynllun Corfforaethol (gyda phwyslais arbennig ar y modd o'u cyflawni yn ystod cyfnod o galedi ariannol);
- unrhyw eitemau eraill a gytunwyd gan y Pwyllgor Archwilio (neu'r GCIGA) fel blaenoriaeth uchel (yn seiliedig ar y meini prawf profion 'PAPER' - gweler ochr gefn y 'ffurflen gynneg aelodau' yn Atodiad 2 ) a;
- Materion brys, materion na ellir eu rhagweld neu faterion â blaenoriaeth uchel

#### Ffurflenni Cynnig ar gyfer Archwilio

4.6 Fel y crybwyllwyd ym mharagraff 4.2 uchod, mae Cyfansoddiad y Cyngor yn gofyn i bwyllgorau archwilio baratoi ac adolygu rhaglen ar gyfer eu gwaith i'r dyfodol. Er mwyn cynorthwyo'r broses o flaenoriaethu adroddiadau, os yw'r swyddogion o'r farn fod pwnc yn haeddu'r amser i gael ei drafod ar agenda fusnes y Pwyllgor, mae'n rhaid iddynt wneud cais ffurfiol i'r Pwyllgor i ystyried derbyn adroddiad ar y pwnc hwnnw. Gwneir hyn trwy gyflwyno 'ffurflen gynneg' sy'n egluro pwrpas, pwysigrwydd a chanlyniadau posibl y pynciau a awgrymir. Does dim un ffurflen gynneg wedi dod i law oddi wrth swyddog i'w ystyried yn y cyfarfod cyfredol.

4.7 Er mwyn gwneud gwell defnydd o amser archwilio drwy ganolbwyntio adnoddau pwyllgorau i archwilio testunau'n fanwl, gan ychwanegu gwerth drwy'r broses o wneud penderfyniadau a sicrhau gwell canlyniadau ar gyfer preswylwyr, penderfynodd y GCIGA y dylai'r aelodau, yn ogystal â swyddogion, gwblhau 'ffurflenni cynneg ar gyfer archwilio' yn amlinellu pam eu bod yn credu y byddai'r testun yn elwa o fewnbwn archwilio. Gellir gweld copi o 'ffurflen gynneg' yn Atodiad 2. Mae ochr gefn y ffurflen hon yn cynnwys siart lif sy'n rhestru'r cwestiynau y dylai aelodau eu hystyried wrth baratoi i gynneg eitem ar gyfer archwilio, ac y dylai pwyllgorau eu gofyn wrth benderfynu ar addasrwydd testun arfaethedig i'w gynnwys ar raglen gwaith i'r dyfodol archwilio. Os, ar ôl cwblhau'r broses hon, y penderfynir nad yw'r testun yn addas i'w archwilio'n ffurfiol gan bwyllgor archwilio, yna gellir ystyried dulliau eraill o rannu'r wybodaeth neu archwilio'r mater e.e. darparu 'adroddiad gwybodaeth', neu os yw'r mater yn un o natur leol gellir ei archwilio gan y Grŵp Aelodau Ardal (GAA) perthnasol. Ni ddylai unrhyw eitemau gael eu cynnwys ar raglen gwaith i'r dyfodol heb i 'ffurflen gynneg ar gyfer

archwilio' gael ei chwblhau, ac i'r testun gael ei gymeradwyo i'w gynnwys ar y rhaglen gan un ai'r Pwyllgor neu'r GCIGA. Mae cymorth ar gael i lenwi'r ffurflenni gan y Cydlynnydd Archwilio.

#### Rhaglen Waith i'r Dyfodol y Cabinet

- 4.8 Wrth benderfynu ar eu rhaglen waith i'r dyfodol mae'n bwysig fod pwyllgorau archwilio yn ystyried amserlen rhaglen waith y Cabinet. Ar gyfer y diben hwn, mae rhaglen waith y Cabinet wedi ei chynnwys yn Atodiad 3.

#### Datblygiad Penderfyniadau'r Pwyllgor

- 4.9 Yn Atodiad 4 mae tabl yn crynhoi penderfyniadau diweddar y Pwyllgor ac yn cynghori aelodau am eu gweithrediad.

#### Gweithdrefn ar gyfer ysgolion sydd am newid eu trefniadau clwstwr presennol

- 4.10 Bwriadwyd i'r Pwyllgor yn y cyfarfod hwn ystyried drafft o'r weithrefn uchod. Yn dilyn derbyn hysbysiad Estyn y byddai yn ymweld â'r Cyngor yn gynnar ym mis Chwefror i arolygu ei Wasanaethau Addysg derbyniodd y Cadeirydd gais oddi wrth swyddogion yn gofyn i gyflwyniad y weithdrefn gael ei ohirio nes i'r arolygiad gael ei gwblhau. Sail y cais oedd y byddai adnoddau'r Gwasanaeth yn cael eu cyfeirio yn y tymor byr tuag at waith casglu data a darparu adroddiadau cefndirol at ddiben y rheolydd. Caniatwyd cais y swyddogion gan y Cadeirydd, ac o ganlyniad ail-drefnwyd cyflwyniad y weithdrefn yn rhaglen waith y Pwyllgor ar gyfer cyfarfod 22 Mawrth (gweler Atodiad 1).

### **5. Grŵp Cadeiryddion ac Is-Gadeiryddion Archwilio**

Dan drefniadau archwilio'r Cyngor mae'r Grŵp Cadeiryddion ac Is-Gadeiryddion Archwilio (GCIGA) yn gweithredu fel pwyllgor cydlynu. Mae cyfarfod nesaf y Grŵp wedi ei drefnu ar gyfer prynhawn 18 Ionawr 2018.

### **6. Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu at y Blaenoriaethau Corfforaethol?**

Bydd archwilio effeithiol yn gymorth i'r Cyngor gynnal y blaenoriaethau corfforaethol yn unol ag anghenion cymunedau a dymuniadau trigolion. Bydd datblygu ac adolygu'r rhaglen waith gydlynol yn barhaus yn cynorthwyo'r Cyngor i ddarparu ei flaenoriaethau corfforaethol, i wella canlyniadau i breswylwyr tra hefyd yn dygymod â thoriadau llym yn y gyllideb.

### **7. Faint fydd hyn yn costio a sut bydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?**

Mae'n bosib y bydd yn rhaid i wasanaethau neilltuo amser swyddog i gynorthwyo'r Pwyllgor gyda'r eitemau a nodwyd yn y rhaglen waith a chydag unrhyw gam gweithredu yn dilyn ystyried yr eitemau hynny.

**8. Beth yw prif gasgliadau'r Aseiad o Effaith ar Les? Gellir lawrlwytho'r adroddiad Aseiad o Effaith ar Les o'r [wefan](#) a dylai gael ei gynnwys fel atodiad i'r adroddiad hwn**

Nid oes Aseiad o Effaith ar Les wedi ei wneud mewn perthynas â phwrpas neu gynnwys yr adroddiad hwn. Ond bydd y Pwyllgor Archwilio, drwy ei waith yn archwilio darpariaeth gwasanaethau, polisïau, gweithdrefnau ac argymhellion, yn ystyried eu heffaith neu eu heffaith posib ar yr egwyddor o ddatblygu cynaliadwy a'r amcanion o ran lles a nodir yn Neddff Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015.

**9. Pa ymgynghori sydd wedi digwydd?**

Does dim angen cynnal ymgynghoriad ar yr adroddiad hwn. Fodd bynnag, mae'r adroddiad ei hun a'r ystyriaeth a roir gan y Pwyllgor i'w raglen waith ar gyfer y dyfodol yn gyfystyr ag ymgynghoriad gyda'r Pwyllgor o ran ei raglen waith.

**10. Pa risgiau sy'n bodoli ac a oes unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?**

Nid oes risg wedi ei ganfod o ran y Pwyllgor yn ystyried ei raglen waith. Fodd bynnag, wrth adolygu ei raglen waith yn rheolaidd gall y Pwyllgor sicrhau bod meysydd sy'n peri pryder yn cael eu hystyried a'u harchwilio fel y maent yn dod i'r amlwg a bod argymhellion yn cael eu gwneud er mwyn mynd i'r afael â nhw.

**11. Grym i wneud Penderfyniad**

Mae Adran 7.11 o Gyfansoddiad y Cyngor yn amodi fod y pwyllgorau Archwilio a/neu Grŵp Cadeiryddion ac Is-Gadeiryddion Archwilio yn gyfrifol am osod eu rhaglenni gwaith ac y dylent, pan yn penderfynu ar eu rhaglenni roi ystyriaeth i ddymuniadau yr Aelodau hynny o'r Pwyllgor nad ydynt yn aelodau o'r grŵp gwleidyddol mwyaf ar y Cyngor.

**Swyddog Cyswllt:**

Cydlynnydd Archwilio

Rhif ffôn: (01824) 712554

e-bost: [rhian.evans@sirddinbych.gov.uk](mailto:rhian.evans@sirddinbych.gov.uk)

## Communities Scrutiny Committee Forward Work Plan

**Note: Items entered in italics have not been approved for submission by the Committee. Such reports are listed here for information, pending formal approval.**

Meeting	Lead Member(s)	Item (description / title)	Purpose of report	Expected Outcomes	Author	Date Entered
22 March	<b>Cllr. Huw Hilditch-Roberts</b>	1. Procedure for schools wanting to amend current cluster arrangements  <b>[Education]</b>	To consider the draft procedure for schools which want to change their current cluster arrangements	To formulate an effective procedure which schools can follow if their governing body determines they wish to amend their current cluster arrangements in order to deliver the best possible outcomes for pupils	Karen Evans/Geraint Davies/Ian Land	June 2017 (deferred December 2017)
	<b>Cllr. Brian Jones</b>	2. Car Parks in Denbighshire	To report on the: (i) progress made in implementing the Car Park Asset Management Plan; and (ii) findings of the cross service Car Park Task and Finish Group's work in exploring potential options to improve the visitor experience in terms of parking etc.	(i) Ensuring that the Car Park Asset Management Plan is being delivered in line with the expected timescales and to budget for the purpose of improving the condition of the county's car park and users' experiences of using them; and (ii) To formulate recommendations in relation to improving visitors' experience of using the county car parks, their development as gateways into the county and consequently developing the local economy	Emlyn Jones/Mike Jones	July 2017
	<b>Cllr. Tony Thomas</b>	3. Seagull Management	To consider the progress made in implementing the Seagull Action Plan	To determine the effectiveness of the methods included in the action plan in reducing the nuisance caused by seagulls across the county and	Emlyn Jones	By SCVCG July 2017

## Communities Scrutiny Committee Forward Work Plan

Meeting	Lead Member(s)	Item (description / title)	Purpose of report	Expected Outcomes	Author	Date Entered
			and its effectiveness in mitigating the nuisance caused by seagulls in areas of the county	determine whether further action is required in order to address the problems caused		
17 May	<b>Leader</b>	1. Tourism Signage Strategy for Denbighshire (tbc)	To outline the progress of the Task and Finish Group's work in developing a tourism signage strategy for the county that supplements the signage provision on the trunk roads with a view to developing the local economy	The development of a strategy to deliver consistent tourism signage that will build connected, resilient communities and deliver economic prosperity through promoting its tourism and well-being offer	Mike Jones/Peter McDermott	November 2017
12 July WAST and BCU GP OOH Service reps to attend	<b>Cllr. Bobby Feeley</b>	1. Welsh Ambulance Service Trust (WAST) and the GP Out of Hours (OOH) Service  (date to be confirmed based on all parties' availability)	To brief the Committee on: (i) WAST's performance in reaching targets in the North Wales region and on the findings of recent pilot schemes in Denbighshire and North Wales; and	To explore potential areas where the Council can help support the delivery of preventative and intervention services across the county	WAST/BCUHB	By SCVCG February 2017



## Communities Scrutiny Committee Forward Work Plan

Meeting	Lead Member(s)	Item (description / title)	Purpose of report	Expected Outcomes	Author	Date Entered
			(ii) the GP OOH Service's work and how its work complements the WAST's work and reduces pressures on WAST			
6 September	<b>Leader</b>	1. Tourism, Events & Destination Management	To detail the progress achieved to date with various tourism initiatives and their contribution towards delivering the Council's overall ambition in relation to economic development	Effective and appropriate support to the county's businesses and communities in relation to developing a sustainable tourism economy that aligns and contributes towards the delivery of the Council's overall ambition in respect of economic development	Peter McDermott	September 2017
25 October	<b>Cllr. Huw Hilditch Roberts</b>	1. Ysgol Rhewl and Ysgol Llanbedr Dyffryn Clwyd <b>[Education]</b>	An evaluation of the support provided to both schools and stakeholders during the period leading up to (i) the closure of Ysgol Rhewl and the transfer of pupils to the new area school in Ruthin; and	To ensure that pupils and stakeholders are adequately supported by the education authority to ensure that the pupils are not disadvantaged, attain the desired outcomes and realise their potential	Karen Evans/Geraint Davies/James Curran	October 2017

## Communities Scrutiny Committee Forward Work Plan

Meeting	Lead Member(s)	Item (description / title)	Purpose of report	Expected Outcomes	Author	Date Entered
			(ii) the WG's Cabinet Secretary's announcement in relation to Ysgol Llanbedr D C's appeal and subsequent future arrangements for the education of its pupils			
13 December						
Jan/Feb 2019						
Oct/Nov 2019	<b>Cllr. Huw Hilditch Roberts</b>	1. Impact of the Ruthin Primary Education Area Review <b>[Education]</b>	To consider the findings of the of the impact assessment (based on the WBFG Act principles and goals) undertaken following the conclusion, implementation of the decisions relating to the review	Identification of any negative or unintended/unexpected outcomes from the school reorganisation decisions that will assist planning for similar projects in future to ensure the well-being of all stakeholders	Karen Evans/Geraint Davies/James Curran	October 2017

Future Issues

## Communities Scrutiny Committee Forward Work Plan

Item (description / title)	Purpose of report	Expected Outcomes	Author	Date Entered
Flood Investigation	To consider the findings of the Section 19 (Flood and Water Management Act 2010) investigation report into the summer 2017 flooding incidents in Rhyl, Rhuddlan and Prestatyn	Consideration of whether the Council requires to implement or revise working practices with a view to mitigating against the future risk of flooding in the county	Tony Ward/Wayne Hope	By SCVCG October 2017

**For future years**


**Information/Consultation Reports**

Information / Consultation	Item (description / title)	Purpose of report	Author	Date Entered
<b>Information (March 2018)</b>	<b>Tourist Direction Signs for the Vale of Clwyd</b>	To outline the progress made by the Working Group in securing the required funding for the signs and the anticipated timescale for the project's delivery	Mike Jones	November 2017

**Note for officers – Committee Report Deadlines**

Meeting	Deadline	Meeting	Deadline	Meeting	Deadline
22 March	<b>8 March</b>	17 May	<b>3 May</b>	12 July	<b>28 June</b>

Communities Scrutiny Work Programme.doc  
09/01/2018 RhE

Mae tudalen hwn yn fwiadol wag

<b>Ffurflen Gynnig ar gyfer Rhaglen Gwaith i'r Dyfodol Archwilio</b>	
<b>ENW'R PWYLLGOR ARCHWILIO</b>	
<b>AMSERLEN I'W HYSTYRIED</b>	
<b>TESTUN</b>	
<b>Beth sydd angen ei graffu arno (a pham)?</b>	
<b>Ydi'r mater yn un o bwys i drigolion/busnesau lleol?</b>	<b>YDI/NAC YDI</b>
<b>Ydi craffu yn gallu dylanwadu ar bethau a'u newid?</b> (Os 'ydi' nodwch sut rydych chi'n meddwl y gall craffu ddylanwadu neu newid pethau)	<b>YDI/NAC YDI</b>
<b>Ydi'r mater yn ymwneud â gwasanaeth neu faes sy'n tanberfformio?</b>	<b>YDI/NAC YDI</b>
<b>Ydi'r mater yn effeithio ar nifer fawr o drigolion neu ardal fawr o'r Sir?</b> (Os 'ydi', rhowch syniad o faint y grŵp neu'r ardal yr effeithir arni)	<b>YDI/NAC YDI</b>
<b>Ydi'r mater yn gysylltiedig â blaenoriaethau corfforaethol y Cyngor?</b> (Os 'ydi' nodwch pa flaenoriaethau)	<b>YDI/NAC YDI</b>
<b>Hyd y gwyddoch, oes yna rywun arall yn edrych ar y mater hwn?</b> (Os 'oes', nodwch pwy sy'n edrych arno)	<b>OES/NAC OES</b>
<b>Os derbynnir y testun ar gyfer craffu, pwy fyddai arnoch chi eisiau eu gwahodd e.e. Aelod Arweiniol, swyddogion, arbenigwyr allanol, defnyddwyr y gwasanaeth?</b>	
<b>Enw'r Cynghorydd/Aelod Cyfetholedig</b>	

Dyddiad

## Ystyried addasrwydd pwnc ar gyfer craffu

### Ffurflen Gynnig / Cais a dderbyniwyd

(dylid rhoi ystyriaeth ofalus i'r rhesymau dros wneud cais)

### Ydi o'n bodloni'r gofynion canlynol?

- **Diddordeb Cyhoeddus** – ydi'r mater o bwys i drigolion?
- **Effaith**– fedr craffu yn gael effaith ar bethau a'u newid?
- **Perfformiad** – ydi o'n wasanaeth neu faes sy'n tanberfformio?
- **Graddfa** – ydi o'n effeithio ar nifer o drigolion neu ardal ddaearyddol fawr?
- **Ailadrodd** – ydi'r mater yn destun craffu/ymchwiliad gan berson neu gorff arall?

YDI

NAC  
YDI

Dim gweithredu pellach gan y Pwyllgor Archwilio. Gellir ei gyfeirio at gorff arall neu ofyn am adroddiad er gwybodaeth.

- Penderfynu ar y canlyniadau a ddymunir
- Penderfynu ar gwmpas a swmp y gwaith craffu sydd ei angen a'r dull mwyaf priodol o graffu (h.y. adroddiad pwyllgor, ymchwiliad grŵp tasg a gorffen neu aelod cyswllt ac ati)
- Os penderfynir sefydlu grŵp tasg a gorffen, dylid penderfynu ar amserlen yr ymchwiliad, pwy fydd yn rhan o'r ymchwiliad, beth yw'r gofynion ymchwilio, a oes angen cyngor arbenigol a thystion, a beth yw'r trefniadau adrodd ac ati.

## Cabinet Forward Work Plan

Meeting	Item (description / title)		Purpose of report	Cabinet Decision required (yes/no)	Author – Lead member and contact officer
<b>23 Jan</b>	1	Housing Rent Setting & Housing Revenue and Capital Budgets 2018/19	To seek approval for the proposed annual rent increase for council housing and to approve the Housing Revenue Account Capital and Revenue Budgets for 2018/19	Yes	Councillor Julian Thompson-Hill / Richard Weigh / Geoff Davies
	2	Recommendations of the Strategic Investment Group	To seek Cabinet support of projects identified for inclusion in the 2018/19 Capital Plan	Yes	Councillor Julian Thompson-Hill / Richard Weigh
	3	Budget 2018/19 – Final Proposals	To consider a report setting out the implications of the Local Government Settlement 2018/19 and proposals to finalise the budget for 2018/19	Yes	Councillor Julian Thompson-Hill / Richard Weigh
	4	Finance Report	To update Cabinet on the current financial position of the Council	Tbc	Councillor Julian Thompson-Hill / Richard Weigh
	5	Former North Wales Hospital, Denbigh	To consider the proposed process to determine the best option and developer for	Yes	Councillor Brian Jones / Gareth Roberts

## Cabinet Forward Work Plan

Meeting	Item (description / title)		Purpose of report	Cabinet Decision required (yes/no)	Author – Lead member and contact officer
			the site		
	6	Strategic Planning Group	To establish a Strategic Planning Group	Yes	Councillor Brian Jones / Angela Loftus
	7	21st Century Schools – Band B Programme	To advise Cabinet of the approval of its Band B Programme submission for the 21 <sup>st</sup> Century Schools and Education Programme and the implications for delivery for Denbighshire County Council.	Tbc	Councillor Huw Hilditch-Roberts / Karen Evans / James Curran
	8	Items from Scrutiny Committees	To consider any issues raised by Scrutiny for Cabinet's attention	Tbc	Scrutiny Coordinator
<b>27 Feb</b>	1	Managed Service for the Provision of Agency Workers	To receive a report to award to the most economically advantageous tenderer	Yes	Councillor Julian Thompson-Hill / Gary Williams / Helen Makin
	2	Business Rates Write Offs	To consider writing off irrecoverable Business Rates	Yes	Councillor Julian Thompson-Hill / Richard Weigh / Paul Barnes
	3	Regional Regeneration - North Wales Regional Regeneration Plan and Welsh Government's Targeted Regeneration	To approve priorities in the Regional Regeneration Plan and the wider Draft Regional Plan and funding	Yes	Graham Boase / Kim Waller



## Cabinet Forward Work Plan

Meeting		Item (description / title)	Purpose of report	Cabinet Decision required (yes/no)	Author – Lead member and contact officer
		Investment Programme	programme prior to submission to the Welsh Government		
	4	Finance Report	To update Cabinet on the current financial position of the Council	Tbc	Councillor Julian Thompson-Hill / Richard Weigh
	5	Items from Scrutiny Committees	To consider any issues raised by Scrutiny for Cabinet's attention	Tbc	Scrutiny Coordinator
<b>20 Mar</b>	1	Finance Report	To update Cabinet on the current financial position of the Council	Tbc	Councillor Julian Thompson-Hill / Richard Weigh
	2	Items from Scrutiny Committees		Tbc	Scrutiny Coordinator
<b>24 Apr</b>	1	Insurance Contract Award	Following a tender process to award the contract to the preferred bidder for insurance services	Yes	Councillor Julian Thompson-Hill / Richard Weigh
	2	CPO of the Former North Wales Hospital, Denbigh	To provide an update on the CPO process	Tbc	Councillor Brian Jones / Gareth Roberts
	3	Finance Report	To update Cabinet on the current financial position of the Council	Tbc	Councillor Julian Thompson-Hill / Richard Weigh

## Cabinet Forward Work Plan

Meeting	Item (description / title)		Purpose of report	Cabinet Decision required (yes/no)	Author – Lead member and contact officer
	4	Items from Scrutiny Committees	To consider any issues raised by Scrutiny for Cabinet's attention	Tbc	Scrutiny Coordinator
<b>22 May</b>	1	Rhyl and Prestatyn Business Improvement Districts	To consider the full business case relating to the establishment of business improvement districts	Yes	Councillor Hugh Evans / Mike Horrocks
	2	Finance Report	To update Cabinet on the current financial position of the Council	Tbc	Councillor Julian Thompson-Hill / Richard Weigh
	3	Items from Scrutiny Committees	To consider any issues raised by Scrutiny for Cabinet's attention	Tbc	Scrutiny Coordinator

Tudalen 42

Note for officers – Cabinet Report Deadlines

<i>Meeting</i>	<i>Deadline</i>	<i>Meeting</i>	<i>Deadline</i>	<i>Meeting</i>	<i>Deadline</i>
<b>January</b>	<b>9 January</b>	<b>February</b>	<b>13 February</b>	<b>March</b>	<b>6 March</b>

Updated 10/01/18 - KEJ

Cabinet Forward Work Programme.doc

Cabinet Forward Work Plan

Mae tudalen hwn yn fwiadol wag

## Progress with Committee Resolutions

Date of Meeting	Item number and title	Resolution	Progress
30 November 2017	5. Tourist Direction Signs for the Vale of Clwyd	<p><b>RESOLVED</b> that subject to the above observations –</p> <p>(a) to receive the report and support the progress made to date in relation to the Vale of Clwyd tourist direction signage project;</p> <p>(b) to acknowledge the Welsh Government's eligibility criteria for providing brown tourist signs on trunk roads;</p> <p>(c) to recommend that the Working Group established by the local Assembly Member be reconvened to progress the delivery of the Vale of Clwyd Tourist Direction Signs Project and source the required funding to bring it into fruition, and that an information report on the project's progress be circulated to the Committee in March 2018;</p> <p>(d) that an officer and elected member working group be established for the purpose of developing a consistent tourism signage strategy for Denbighshire to complement trunk road tourism signage, and that the terms of reference for this working group include identification of potential funding sources for the tourism signs, and</p>	<p>The Lead Member and relevant officers have been advised of the Committee's recommendations.</p> <p>(c) the Working Group is scheduled to meet on 19<sup>th</sup> January. An information report on the project is scheduled on the Committee's work programme for circulation to members during March 2018</p> <p>(d) Preparatory work is underway to establish the officer and elected member working group for a tourist signing strategy</p>

		(e) <i>that the latter Group report on its progress to the Committee at a meeting in the spring of 2018.</i>	(e) report provisionally scheduled into the Committee's forward work programme for its meeting on 17 May 2018 – See Appendix 1
--	--	--	--

Yn rhinwedd Paragraff(au) 14 Rhan 4, Atodlen 12A  
Deddf Llywodraeth Leol 1972.

Document is Restricted

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag



Yn rhinwedd Paragraff(au) 14 Rhan 4, Atodlen 12A  
Deddf Llywodraeth Leol 1972.

Document is Restricted

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

Yn rhinwedd Paragraff(au) 14 Rhan 4, Atodlen 12A  
Deddf Llywodraeth Leol 1972.

Document is Restricted

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag